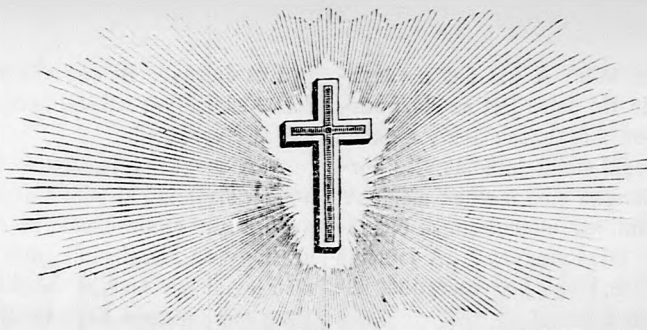

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizetheti rá Pesten, a jó és olcsó könyvkiadó társulat ügynökénél — czukortecza 6 szám, első emelet, s a szerkesztőségénél. Vidéken acs. kir. postahivataloknál.

Előfizetési díj Budapestén kihordással félévre 1 ft. pp. vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. p. p. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” czimezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

KATHOLIKUS NÉPLAP.

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön békeség a jó akaratú embereknek. Luk. 2, 14.

28.

Budapestén, július 7. 1852.

A jó fiu és fejedelmi kegy.

Elzuggott az átkos harcz vihara Hunnia térein. Az ábrándok rózsafellegei szétszakadozának . . . s egy öszbeborult atya nyögi a felzajlott keblek utókinjait. Elszakasztva családjától, élete édes párjától s négy gyermekétől, a fogház csendes magányában tölti ő bus napjait. Egyedüli örömét ő a fellegeken felül, a jobb lét, a hitnek soha sem csaló hazájában képzei. S így a mint tölti bus napjait, megnyílnak börtönének ajtai, s ő a képzelet andalgó szárnyain véli körülbelegni édes övéit, nem hisz a jelennek, s csak álmai képzeletében véli átkarolni kedves hitvesét, s tiz éves egyik gyermekét. De való s nem álom képzelgése ez; a szerencsétlen férjt látogatni jött a hü életpár, és kedves magzat. Elfelejtve lön most a jelen kesergő helyzete, öröm lengi körül a fogoly szívében az egy időre száműzött fájdalomnak helyét; olly boldog ő!

De üt az óra, az elválás kinos órája; a szerető nőnek haza kell térni, a gazda nélküli csekély gazdaság után látandó. Sűrű könnyek közt csattant el a bucsu édes-keser csókja, zokogás tölté el a csendes magányt . . . áldását osztja a szerencsétlen atya kedves gyermekére, kit soká . . . vagy tán soha nem látandó többé.

Elválasztott-e már édes olvasóm a sors mostoha csapása kedves övéidtől? s ha el: ugy képzelni tudod az elválás gyötrelmeit; ha pedig nem érzéd még a sors e csapását, ugy hiába irandom azt le; holt betüim nem képesek azt voltakép előidézni, ha bár lángbetüikkel irhatnám is le ama gyötrelmeket.

Távozni akar a nő s magával vinni kedves gyermekét; ez atya karjaiba fogódzik, sir, rimánkodik, ő kedves atyját a nyomorok közepette nem akarja elhagyni. . . . Sirás és zokogás tölti el a termek bus falait. A börtön-ör a szokatlan zaj hallatára a történetek

színhelyére siet; szíve megindul, elválhatlanul csüggni látván a szerető gyermeket atya kedves karjain. Hiába a kecsigetető szavak, hiába minden rábeszélés és iparkodás: a gyermek atya szomorú sorsában osztozni akar. Atyjával együtt, szól a fiu, megy csak haza; nélküle élete kin és fájdalom.

Értésére esett e tény a vár jó szívü parancsnokának is. Megjelen a jó ur a fiui szeretet és hála emegyáshelyére, s ő is biztatja a fiut, atyjának sorsát rózsaszinben festi le a gyermek hiszékeny szíve előtt; de ez egyszer csalatkozott a gyermeki szívek könnyenyhivőségében. A háladatos gyermek előtt semmiféle okoskodás és tekintély, csak ön szíve határozott. A fiu rendületlen maradt atya kebelén. A szerető gyermek érzelmei megrezzenték a parancsnok szíve gyengédebb hurjait „Igen fiam, szöla ő, te atyádnál maradsz, és hogy szükségét ne szenvedj semmiben, arra gondom leend.“ Zokogva távozott a szerető nő és anya férjétől, s szíve szerette zálogától; a jó fiu pedig atyjával örömmel osztozott a fogság keservein.

Kedves atyámfia ime a jó nevelés gyümölcse; s higyjétek nem más. mint a keresztény nevelés olta a gyermek szívébe illy nemes érzelmeket, melly e szokkal: „tisztelt atyádat és anyádat, hogy hosszú életü lehess e földön“, a háladatosság és szeretet legmagasztosb érzelmeit fejezi ki; mert a kit én szívöl tisztetek, azt igazán szeretem is, és a kit igazán szeretek, azért e világi mulandóság mindenségét feláldozni szívem ellenállhatlan ösztönökint kész vagyok. Ellehet képzelni a világ fájdalmai közt, milly édesen eshetik az atyának a fiui szeretet e remekét birhatni. És ellenben atyák és anyák higyjétek el, ha gyermekeitek hálátlanságán könnyezni van okotok, többnyire önmagatok vagytok a hibások. — A gyümölcs nem esik messze fájától.

De térjünk tárgyunkra. Egy hosszú tél mult el, s a szerető fiu édes atya oldala mellett a nyomoruság

tanyáján is boldog napokat tölte. A kis fiut a várparancsnok igen megkedvelé. Ha délre járt az idő, a várparancsnok inasát rendszeren a fogházak felé, s onnan ismét vissza, de nem egyedül sietni láthatád. Ha kérdezed, „kié az a csinos fiúcska ama inasnak oldalán?“ „egy fogolyé, ki atyja iránti szeretetből annak oldalától távozni nem akar.“ „S hová megyen?“ „A jó szívű várparancsnok urhoz ebédre, kinek kegyességéből abban naponta részesül“, lön a felelet.

Beköszöntett a tavasz élveivel, örömeivel; de mi öröme lehet egy még hosszú évek sorát kiállandó fogolynak? és mégis a jó atya készebb lön börtöne falai közt lévő egyedüli örömétől is, kedves fiától megválni, mint gyermeke kiképzését elhanyagoltni. Atyjának azon nyilatkozatára: „fiam ha haza nem mégy, és ott magad jól nem viseled és tanulsz, hogy ugy ma holnap ember válhassék belőled, nem foglak szeretni többé.“ E szók, habár a szív égető fájdalma közt is, annyira vitték a gyermeket, hogy atyjától, néhány hónapi nála tartózkodása után, megválni képes lön.

Édes övéitől megfosztva tölte ismét néhány hót a szegény fogoly. — Egy nap a különben esendes vár falai között szokatlan zaj hallatszík. Mi lehet ez? „A fejedelem érkezik ma hozzánk“ viszhangozák az utcák.

Ágyu durranások és a nép ezreinek ujjongatása jelenték a fejedelem közeledtét. Megérkezett, s a csendes vár falai között, elvonulva a nép zajongó sokaságától, szíve nemes érzelmeinek szentelve tölte egy éjt. Minden zajosabb tisztelgések kifejezését e napra eltiltá. Estebéd felett, melly a fejedelem kívánatára csak sült csibéből állott, elbeszélé a parancsnok a jó fiu történetét. Könnyek csordultak a két magas személy szempárából, elérzékenyülésük egy időre csukva tartá ajkaikat. . . . Tízet ütött a toronyok órája, s a jószívű fejedelem elnöklete alatt haditanács tartaték. . . . A foglyok névsorából ötvenen felül jegyeztettek meg a Felség által. . . .

Szokatlan öröm, mint a borus felhőket szétszaggató villám, hatja át a közel város népségét, örömrivalgás hasítja a levegőt. Itt csügg egy szerető életpár egymásnak karjain, nem szólnak ök. . . . könnyek csordultak a szenvedés halványította arcokra, határtalan öröm sajtóla ki a szívből azokat. . . . hisz évek óta elszakasztva hitvese kedves oldalától, a rabság keserveit nyögé a férj, és most — vissza van ő adva édes övéinek, ő szabad. Ott egy kiszabadult ifju esókolja le atyja bánatának könnyeit: míg tovább egy atya a boldogság mómora között feledi szerető fia karjain az évekig hordozott bilincsek jajjait. Egyszerre ötvenen felül adattak át öveiknek, és vélek ezeren és ezeren áldják a fejedelmet, ki egyik legdicsőbb jogának, a kegyelmezésnek gyakorlása által törekszik lenni nagy-

gyá és dicsővé. Boldog város, melly nem csak fejedeleme személyét láthatá, hanem nemes szíve kegyelme is élvezheté!

A megkegyelmezettek között van a jó fiunak boldog atyja is, ki midőn a várparancsnoktól hálakönyvek között elbucsuznék, az imigy szóla hozzá: „Édes ur, hogy ön kiszabadult Isten és ő Felsége kegyelme után leginkább kedves fiacskájának köszönheti, s ha Isten szerencsésen haza vezérlendi üdvözölje és csokolja nevében szeretetre méltó fiacskáját?“

A boldog atya, ki az ég irgalmából illy jó gyermekkel áldatott meg Kiss Antal, székely atyánkfia. A város hol e magasztos esemény 1852-dik évi június 16-án történt: A rad.

A kegyelmezés nemes osztogatójának pedig szívből ohajtjuk: hogy

„Lelje népe boldogságán örömét,
S hír, szerencse koszoruzza szent fejét.“

Berecz Imre.

A Mária-egylet.

I.

A „Katholikus Néplap“ mult évi 17- és 31-ik számaiban tudósítottuk t. Olvasóinkat tiszt. Knoblecher Ignácznak nagyszerű vállalatáról, ki t. i. nem kevesebbet akar, mint a Közép-Afrikát lakó szerencsenépeket a keresztény hit ismeretére vezetni, s ennek áldásaiban részesíteni. Közöltük a fontnevezett számokban t. Knoblecher Ignácznak első kirándulását a Nil partjain lakó szerencsenépekhez, s ott szerzett tapasztalásait. Megemlítettük ugyanott, hogy Knoblecher az egészen magára hagyatott közép-afrikai missio számára Bécsben keresett pártolást s talált is mint a magas kormánynál, mint pedig a jámbor katolikus híveknél. Nevezetesen a missio állandó biztosítására Bécsben „Mária-egylet“ név alatt egy társulat alakult, mellyről alantabb többet fogunk mondani. Knoblecher Ignác az Osztrákok vallásos bőkezűsége által pénzzel, egy felszerelt nyomdával, egyházi ruhákkal, s mind avval, mi egy templom felszereléséhez megkívántatik, ellátva, több, s apostoli fáradaimat vele megosztani kívánó pap társaságában, mult évi september elején Bécsből, Triesten át Egyiptom fővárosába, Kairoba ment. Itt egy, vaslemezekkel kiveret hajót vett, mellyre kirándulásaiban a szerenczenek között okvetlen szüksége leendett, s mellyet „Hajnali Csillag“-nak keresztelt az ünnepélyes beszentelés alkalmával, azt s egész vállalatát ekkép a Bold. Szüz hatalmas pártfogása alá állítván, Octoberhó közepén uti társaival, s soknemű málhájával hajójára szállott s kedvező éjszaki szelektől segitve rendeltetése felé vitorlázott.

Fellette sajnáljuk, hogy lapunk szüke nem engedi Knoblechternek Kairótól Chartumig, úgy mint rendeltetése helyéig, 2 hónapig tartó s számtalan veszélyekkel összekapcsolt utazásait egészen leírni. Közlünk abból mégis némelly töredékeket, hogy lássák t. olvasóink, milly nagy egy katolikus hittérítőnek az áldozatkésztsége, s ebből megítéljük: milly szilárd az ő hite s milly lángoló az ő szeretete!

Alsó- s Felső-Egyptomon át vándoraink uta elég szerencsésnek mondható, noha egy ízben, a nagy szélvész miatt, hajójok majd csak nem elmerült, egy ízben pedig az éj sötétében majd összeütött egy lefelé uszó hajóval. Felső-Egyptomban tett utazását Knoblechter saját kezével így jegyezte föl: „October 31-én, gyöngé széllel vitorlázván közeledtünk azon nevezetes térséghez, hol egykor Thebe város, Felső-Egyptomnak ürnője építészeti óriás műveinek pazar fényét a Nil partjain kifejtette, s melly virágzásának tetőpontját még azon korban érte el, midőn Európa tartományai még égaljuk zordon kötösébe burkolt sivatag voltak.

Ezen bűvös vidék óriási romjaival s az azokhoz csatolt emlékekkel mennyire figyelmezteti a vándort az idők változására. Itt a hajdani templomokat, utcákat s sirboltakat vöröses sárga futó-homok borítja, mellyet a szél a szomszéd pusztákról ide fűt. A hajdani fényes Karnak s Luxor emlékkövei között ronda arab nép ütötte föl a szegénység s nyomor tanúját, sárból összerakott gunyhóban. Azon helyen, hol évezredek előtt a legbujabb déli növényzetet, s kertü ültetvényeket a termékeny Nil folyam öntözte számtalan csatornában, ott most a partokat sűrű nád s paréj lepi el, mellyek között még a kevéssel beérő teve is alig talál elégséges takarmányt. — A csillagos éj nem viszhangozza többé azon jámbor remetek zoltárait s ajtatos énekeit, kik a kereszténység első századaiban a szomszéd hegyek barlangjaiban laktak. Az egykori keresztény áhitat egymásután száműzetett e vidékről vad ázsiai hódítók által, kik a keresztényeket vértromjuhozó vakbuzgósággal üldözték. Itt most mindenfelé merő pusztaság, s pedig emberkéz okozta pusztaság! Csak az ég tekint le most is olly derülten e vidékre, mint hajdanta. — A keletről épen fölkelő nap ragyogó sugarait szét eresztvén, festői fényt vetett e komor vidék egyes csoportozataira. Az átláthatlan széles téren szétszort büszke romok föltűntek az őket félig fedő homokból. A szomszéd lybiai hegyláncznak számtalan barlangok által átluggatott oldalai varázsfényben usztak a fölkelő nap megtört sugarai között; míg régi egyiptomi romok között szétszort sudar palmafák büszkén felemelkedve, az egész szomorú tájképnek komor s ünnepies színt adtak.

Másnap reggel a régi egyiptomiak napistenének, Apollonak régi templomát pillantottuk meg, melly Ed-

fu ban volt, s mellynek most már csak magas oszlopai láthatók. De ugyan ekkor a hajókon megkonduló harangszó minket arra emlékeztete, hogy édes anyánk, a katolika szentegyház ma ünnepli Mindenszentek napját. A harangszóra s az egykori pogány templommal szemben a pap a „Hajnali csillag“ házi kápolnájába lépett, nem ezért, hogy Apollo hamis Istennek tömjénezzzen, hanem hogy megújtsa azon engesztelő áldozatot, mellyet az Isten-ember egykor a Kálvária hegyén a bűnös emberiségért följajlott. S míg a szent áldozatot bemutattam: az alatt a magunkkal hozott phisharmonica lágy hangjai messze szétterjedtek a Nil hullámai fölött; a szomszéd partokról pedig a pusztai pacsirta hangos dalával kísérte ajtatos énekünket: „Im arczunkra borulunk.“

A következő napot is az ajtatoságnak szenteltük, s imádkoztunk a megholt hívek lelkeért, kikkel hogy közösségben vagyunk, sz. hitünk vigasztaló s megnyugtató czikke tanít minket. — Oh milly fölötté boldogoknak éreztük magunkat e perczen, hogy „Hajnali Csillag“ hajónkat ollykép szereltük fel, hogy még ezen sivatag pusztákban is, hol keresztények nem lagnak, s hol a porba omlott bálványok fölött az egy igaz Isten tisztelétére még templomok nem építetnek, a katolika egyház ősrégi szertartása szerint ünnepélyesen végezhetjük ajtatoságunkat. Éa kétszeresen éreztem ezen szerenését, minthogy Afrikába tett első utazásom alkalmával azt soká kénytelenitettem nélkülözni. Paptársaimra pedig azt a jótékony hatást gyakorolta, hogy ekkint az Ur házában lakva, észre se vették, hogy mindiakább távozunk szülőföldünktől, s hogy mind inkább belejutunk e vad népességek közé, s azon égaljba, melly ha nem is öli meg az embert, de a testet s lelket erejéből egyaránt kifosztja.

E napon igen kedvező szél kezdett fúni, miért vitorláinkat kifeszítvén olly gyorsan haladtunk, hogy már más nap közel láthatuk a syenei vízeséseket, mellyek Egyptom és Nubia között mintegy természetes választófalat képeznek. Örültünk, hogy hosszú utunk ezen első részének végéhez olly közel értünk, miért fölhuztuk arboezunkra lobogónkat, míg hajónk Elephantine szigetnek tartott. Midőn ezen sziget északi csucsat elértük s a Nil kissébb ágából a keleti nagyobbba jutottunk: több oldalról lövésekkel üdvözöltek minket azon dombokról, mellyek Assuán városát eifedik a szem elől. Noha nem tudtuk, hogy kik legyenek azon ismeretlen barátok, kik minket egy török városban illy barátságosan üdvözölnek: mégis a „Hajnali Csillag“ ágyuival az üdvövéseket viszonoztuk.“

Itt, t. i. Assuanban missionariusaink intézkedést tettek, hogy hajójukat a veszedelmes nilusi zuhatagokon átvigyék. Nagy hasznukra volt itt azon rendelet, mellyet az egyiptomi alkirálytól kaptak, törökül ferman,

s melynek látására a török hatóságok mindenben segítségükre voltak. Itt először málhájuk legnagyobb részét tevékre rakták, s elvitették a Nil azon pontjára, hol a zuhatagok fölött a víz ismét hajókázható. Az ekként megkönnyült „Hajnali Csillag“ ezután a török hatóságok személyes vezénylete alatt, a veszedelmes vizesések felé indított. Több napi erős fáradságba került a „Hajnali Csillag“-ot a sziklák között számtalan ágakra szakadt Nil vizesésein átvinni, s végre is a tömegesen kirendelt numidiai falubeliek által inkább vitetett, mint uszott fölfelé, még végre elérkezett azon pontra, hol az előre ment társak a málhával várakoztak a hajóra. — Az ekként ismét hajóra kapott hittérítők békesen folytatták utjokat Nubián át Koroskoig, hová october 15-én értek. — Itt azonban az eddig együtt volt uti tarsaság ketté vált. Fele a Nil folyón folytatá további utját, míg Knoblecher néhány társaival s a mála nagy részével a közelebbi, bár veszélyesebb utat a Nubiai pusztákon át választotta. Halljuk azonban magát Knoblechert:

„Eddig az utazás hajón igen kellemetes volt, mert a „Hajnali Csillag“-on mindenki igen otthonosnak érezhette magát. Itt irhatott, olvashatott mindenki, a mennyit csak akart. A forró idő alatt vissza lehetett vonulni a hűs szobába, reggel s este pedig a hajótétőn sétálni, a nélkül, hogy ez által az utazás félbeszakasztott volna.

De most következett az ut fáradságos része, keresztül a megmérhetlen s forró homokpusztákon, hol forrás sohasem kínál friss itallal, hol nem létezik fa, melly hűs árnyékot nyújtna, hol a csöndesen haladó tevé hátán ülő utas hasztalanul keres menedéket a napégető sugarai elől, hol a szomjuság s hőség miatt eltikkadtt emberek s tevék szétszort csontvázaik jelelik ki a vándornak az utat, mellyen haladnia kell. — Előttém ismeretesek voltak még első utamból a pusztákon át tett menetek borzadalmai; de mint hogy Chartumban minél gyorsabb jelenlétem szükséges volt, s mint-hogy uti málhánkat a Nil leapadt vizén úgy sem lehetett volna tovább szállítani: elhatároztam magamban, a „Hajnali Csillag“ parancsnokságát nt. Kociancsics urra bízni, utitársul adván neki a hajó legénységén kívül, nt. Traubant s Knaus urakat, tolmácsul pedig Mohamed-agát. A hajónak, utasításom szerint, utat kelle törnie a Nil középső vizeséseiben s így Dongolán s a Schaikok tartományán át hozszut kerülni a vizen Chartum felé. Én pedig többi utitársaimmal a nubiai pusztán szándékoztam átvágni, s így legalább 2 hónappal a hajó előtt Chartumba jutni.

Gyorsan hozzá láttunk tehát a dologhoz, a málhát kihordtuk a hajóról a partra, hol Korosko közelében tábornot üttünk. Nehezen váltunk el a hajón azonnal tovább utazó társainktól, kiket az Ur oltalmába ajánlunk. — Táborunkban ez alatt nagy élénkség

uralkodott. A tüzes szemű, s fényes fekete arczu A b a b d e törzsbeli arabok ki- és bejártak táborunkba, s kiszemelték maguknak a ládákat, melyeket tevéik elbirhattak. A mi málhánk 300 mázsát nyomott, mellynek tovább szállítására 64 tevé volt szükséges, személyünkre 12, a tömlőkbe merített ivóvíz szállítására pedig 10 kellett. Minden mázsáért 22½ piaszterben alkudtunk meg. Egy piaszter mintegy 6 krajczárt tesz p. pénzben. A személyt és vizet hordó tevéért 90 piasztert kelle fizetni darabonkint. Ha még ide számítjuk a tömlők árát, kitűnik, hogy utunk Koroskoból a pusztán át Berberig mint egy 1000 p. forintba került.“

Hiterős ténitőink veszélyes utazását a nubiai pusztán át jövő számunkban közlendjük.

A világtalan imája.

Előre nyújtott bot után,
Meggörbédtt inakon
Jár egy öreg világtalan
Megtévesztett uton;

Ezer veszély van nyomdokin,
Kin, merre csak megyen:
De panasz nélkül halad ő
Mind völgyön, mind hegyen.

Egyszer azonban egy kereszt
Mellett mint fenakad,
Az öreg érzékülten illy
Ima-hangra fakad:

„Uram! Te megfeszítettett
Ur Jézus Krisztusom!
Légy jó! s hallgasd meg hő imám,
Melly így zeng ajkimon:

Ha már e földön vak vagyok,
Jó; csak azt add nekem,
Hogy mennyben lásson Tégedet
Világtalan szemem!

Lakatos Pál.

A pór és a tolvajok.

(Egyptomi történetke.)

Egykor borjut hajta vásárra egy pór. Utközben összejött vele egy negyvenfőnyi tolvajcsapat, s mint-hogy ezek eszét külseje után itélék meg, elhatározták a borjut tőle megvenni ugyan, hanem előbb elhitetni vele, hogy az gödölye. E határozat után a tolvajfőnök személyesen kérdezé a pórtól:

„Ide adod 15 piaszterért *) gödölyédet?“

*) Egy piaszter hatpéngő krajczárt ér.

„Nem gödölye ez uram, hanem borju, felelé büszkén a pór.“

„Gödölye biz ez, nem borju. Vak vagy?“ kiálták egy hanggal tizen a tolvajok közül s elmenének.

Utánuk tíz más tolvaj jött és szinte sürgeték a pórt, hogy gödölyéjét adja el 14 piaszterért. A szegény eleget mondta, hogy az nem gödölye, hanem borju, de hiába; ők állításuk mellett maradvá tovább mentek. Így a többi tolvaj is eljött, s mondák neki, hogy azon állat, melyet vásárra hajt, nem borju, hanem gödölye, s hozzá tevék, hogy vagy őket akarja megcsalni, mert a gödölyét borjúnak mondja, vagy hogy megőrült. A szegény ember utoljára maga sem tudta: hányadán van és szorgosan vizsgálta meg tulajdon szem- és többi tagjait, azután megvizsgálta a borjut, megtapogatta tetőtől talpig; eleinte maga sem tud eligazodni, utóbb azonban egy sejtelem fogja el őt, és újra várja a megszólítást. Nem is várakozott sokáig, mert a tolvaj főnök újra eljött személyesen, hogy a félbehagyott alkut folytassa.

„No s pór — így szólítá meg őt — nem adod el gödölyédet 17 piaszterért?“

„Biz uram többet megér“ felelé a pór.

„Lásd én vendégségre hitam meg barátaimat — szolt tovább a tolvajkapitány — s csak azért ígértem olly nagy árt; mert épen ez állatot szeretném nekik elkészíttetni.“

„Ezen árért nem adom el.“

„Tehát 20 piaszterért id' adod?“

„Huszért? No nem bánom, hanem csak azon feltét alatt, hogy ez állat farkát nekem adjátok.“

„Igen szívesen“ felelt a tolvajfőnök s nyomban kilizeti a 20 piasztért, s leöleti a borjut. A megkapott farkot elvitte a pór egy nyergeshez, s száz szeget ütett bele.

Néhány nap mulva estefelé a tolvajok lakására jött egy asszony s kapitányuk elé kívánczolt.

„Férjem — így szolt ő a kapitányhoz — még egy nőt akar elvenni, mi engem annyival inkább bosszont, mert mellette engem is meg akar tartani. Ha szegény volna, bizonyára nem jött volna eszébe egy második házasság. Tedd meg tehát nekem e szívességet, s szabadítsd meg őt egy aranyokkal telt vizkorsótól, mert kétségen kívül e kincs birta őt szerencsétlen határozatára. Küldd el lakomba embereidet, hogy azon átkozott korsót elhozzák, s hogy megmutassam, miszerint nem akarlak megcsalni; embereid visszajötteig kezesül itt maradok.“

Most elmondá a tolvajoknak a házbajthatási módot, s a helyet, hol a korsó elrejtve van. A tolvajok tüstént utnak eredtek, s így a kapitány csak maga maradt az asszonynyal.

A szobának, mellyben voltak, boltozatáról kétrétüen egy kötél csüggött alá.

„Mire való e kötél?“ kérdé az asszony.

„Hintául használjuk.“

„Enyje! Én még so' sem láttam illyesmit; kérlek mutasd meg, hogyan kell vele bánni.“

A kapitány mi rosztat sem gyanítva, teljesíti kívánatát. Azonban alig függ a kötél, midőn az asszony hirtelen oda ugrik, megfogja a kötél másik végét s olly sebesen kezdi hintázni a kapitányt, hogy az többé le nem szállhatott. Mig a kapitány a kötélről akar szabadulni, azalatt az asszony — ki nem volt más, mint a multkor a tolvajok által kijátszott s most asszonyi öltönybe rejtőzött pór — kihuzza öltönye alól a szegekkel kivert borjufarkot.

„Borju- vagy gödölye fark-e ez?“ kérdé a kapitányt, s irgalmatlanul eldöngette vele. A szegény kétségbeesve ordított, de senki sem jött segélyére. Később az ütésben belefáradt pór elment. Néhány percz mulva hazajöttek a tolvajok; de milly nagy volt bámulásuk, midőn kapitányukat, mintha csak részeg lett volna, földön találtak heverve, holott tudták, hogy egy csepp bort sem ivott.

Nem sokára felüdült a kapitány s elmondá társainak kalandját, kik ezt hallva megesküdtek, hogy a pórt legelső alkalommal megölik.

Kapitányuk a kapott ütlegek következtében igen rosszul érzé magát, s elküldé egy tolvajt orvosért.

„Önt megverték — szolt a megérkezett orvos. — Hogy meggyógyíthassam 40 különféle gyógyszerre van szükségem. Tüstént megírom a szükséges rendelményeket, küldje el velök szolgálát a kitűzött helyre.“

Ezt mondva leült s negyven papírszeletre különféle rendelményeket írt, ezeket aztán egyenkint a negyven tolvajnak kézbesíté. kik azonnal utra indultak.

Alig távoztak ezek, midőn az orvos — ki újra nem volt más, mint az átöltözött pór-öltönye alól kihuzza a szegekkel kivert farkot s eldöngeti vele kegyetlenül a jajgató kapitányt, kérdezve őt: valljon borju- vagy gödölye fark-e ez. Addig ütlegezte őt, mig félholtan fekhelyére visszahanyatlott, aztán elsietett.

Midőn magához jött a kapitány, elmondá az azalatt hazajött tolvajoknak történetét, kik szinte elmondák, hogy bizony magok sem jártak különben, miután minden boltban, mellybe csak mentek, szemükbe pökösének, s ráadásul még arczul is verék őket a kereskedők; mert az ál orvos minden papírszeletre ezt írta: „E lap kézbesítője átkozott, és fia egy elátkozottnak. Mindenki, kinek e lapot mutatja, ha nem köp szemébe s arczul nem csapja, elkárhozik.“

Ekkor mondá a kapitány „Vigyetek engem a sivatag közepére, tegyetek egy sátor alá s képezetek kört körülöttem. Ha egy élő lény, bár asszony, orvos, eb, vagy macska legyen az, közeledik: ragadjátok meg; mert bizonyosak lehetnek, miszerint az a borju tulajdonosa.“

Rendeletét betüre teljesíték a tolvajok. Körülfo-
gák a kapitányukat rejtő sátor s várak az ellent. Nem
sokára egy pór közeledett feléjük s midőn elég közel
ért, elkiáltá magát: Én vagyok a borju tulajdonosa.
E szavak hallatára utána eredtek e szemtelenek, ki
sebesen elfutott; de míg ők a vélt ellent üldözik, ad-
dig egy más pór lépett be a sátorba, s elővéve öltönye
alól a borjufarkot — mert ez volt az igazi borjutulajdo-
nos, ki a tolvajok által kergetett pórt egy aranyért
megfogadta, hogy üldöztesse, de el ne fogassa magát
általuk — és megint elveri a kapitányt kérdezve őt:
vallyon borju- vagy gödölyefark-e ez.

Visszajöttükör halálkínok közt találták kapita-
nyukat a tolvajok.

„Ássatok egy sirt — szólt ez elhaló hangon-fek-
tesetek be élve s híreszteljétek el mindenütt halálom
és eltemetetésemet, hogy a borju tulajdonosa valahára
felhagyjon üldözése- és kinzásával.“

Parancsa teljesítve lön. A tolvajok leereszték őt
az ásott sirba, körülülék azt s beszélgettek késő estig,
azután magára hagyák őt. Alig mentek el, midőn egy
ember lépett elé — ki újra a pór volt — öltönye alól
egy borjufarkot huzva ki, mellyet a haldoklónak mu-
tatott e kérdéssel „Borju vagy gödölye fark-e ez?“

„Oh — sohajta keserűn a haldokló — hát egész
a sirba üldesz?“

„Igen — viszonzá a pór — de a büntetés, melly
rád a tulvilágon vár, még szörnyűbb lesz.“ Így szólva
újra neki készült az ütésnek. Ekkor felkiáltá a kapi-
tány:

„Im szavamat adom, hogy károdat megtérítem, s
magamat kívánataidnak alávetem.“

„E feltét alatt megbocsátok — felelt a pór —
kelj föl s fizess meg nekem tiszszeresen borjum árát.“

A kapitány beleegyezett s hiven megtartá szavát.
E borjufarkkal ellátott pór: lelkismereted oh
ember! Fuss bárhova előle: mindenütt megtalál!

Knauz Nándor.

Horváth József, néhai kalocsai kanonok alapítványát illető jelentés.

A pesti theologiai kar által néhai Horváth
József, kalocsai kanonok alapítványa értelmében az
1851-ki martius 15-én kitűzött következő jutalom-
kérdésre: „Czáfoltassanak meg korunk főtévedései a
religio körül, u. m. a materialismus, skepticismus, in-
differentismus stb. hét sz. beszédben;“ folyó év mar-
tius 19-ig, mint kitűzött határnapi két pályamunka
érkezett ily jelmonddal:

1-mo. Hoc est autem iudicium, quia lux venit in
mundum et dilexerunt homines magis tenebras, quam
lucem. Joann. 3. 14.

2-o. Quid est veritas? Pilatus.

Melleyek szoros vizsgálat, s bírálatra bocsátatván
a 250 p. forint jutalomra érdemesnek az első mondatu
munka ítéltetett. A nevet rejtő jelíges levél fölbontat-
ván, kitűnt, hogy a szerző t. Munka y János eszter-
gom-megyei áldozár, balassa-gyarmati káplán. A
munka a jutalmazott költségén az alapítvány értelmé-
ben sajtó alá fog bocsátatni. A másik pályamunka a
hittani kar alulirt elnöklő dékánjától mindenkor visz-
szavehető. A theologiai kar kötelességének ismeri bel-
beesét e munkának is kiemelni, mellyet tagadhatatlan
eredetiség, s a bölcsészeti jártasság jénis a-
jánl. Ohajtható volna, ha más uton és más alakban e
munka is napfényt láthatna.

Ezen alkalommal alulirt ismételve szóba hozza a
főnemlített kar által kitűzött, és már egyszer hírlapok
utján kihirdetett következő pályakérdést: „Hiteles
kutfökből adassék elő, millyen viszonyban áll a katho-
licismus benső hitélete, az az a hit és erkölcs emelke-
dése annak külterjedelméhez 1840. óta Európában?“
A legjobb munka jutalma 250 forint p. A pályairatok
beküldésének határnapija, mellyen tui senki munkája
el nem fogadtatik, Martius 19-ke 1853. Minden pá-
lyairó munkáját idegen kézzel; és tisztán írva, lapozva,
kötve, név nélkül tartozik a hittani kar dékánjához
bérmentesen küldeni. A munka jelmondata legyen a
szerző nevét különös borítékban rejtő levélben is. A
pályairat átadója minden zavar elhárítása végett térít-
vényt kérjen magának.

Pesten, junius 26-án 1852.

A theologiai kar nevében,

Lopussny Ferencz, s. k.
ugyanazon kar' elnöke és dékánja.

Katholikus hitélet.

LXXV.

Szikszó, jun. 26-án. Mult év Nagy-Bol-
dogasszony-napján ismerttem meg először
híveimmel a Jézus sz. gyermekségéről nevezett társu-
lat czélját, s abból reménylhető üdvös eredményeket
s azóta örömkönnyes szemekkel láttam minden hó el-
ső vasárnapján, az eddig forma szerinti társulatba ala-
kult kisdedeket állérjeiket az oltár zsámolyánál lerak-
ni, s kétszeres lesz örömem azon meggyőződésben,
miszerint ezen kisdedek legnagyobb része olly sze-
gény szülek gyermekei, kik nem minden áldozat nél-
kül válnak meg fillérjeiktől. A ki meg tudja fontolni,
melly leirhatlan nagy haszna leend ezen társulatnak
magokra, a kisdéd tagokra, midőn gyöngy koruktól a
tevékeny szeretet terére lépnek, s távol tartományok-
ban lakó szerencsétlen társaiknak üdvéről gondoskod-
ni tanulnak, ennek eredménye kiszámíthatlan! azért

kivánatos, hogy hazánk összes ifjúsága ezen társulatba mielőbb egyesülne.

Az eddig begyűlt 5 for. és 33 krt p. p. van szerencsém ezennel a kitűzött czélra átküldeni.

Danilovics Mihály, plebános.

LXXVI. *)

N.-Kőrösön. Junius 24-kén volt ama nap, melyben Vác megyei közszeretető püspök, Roskóványi Ágoston ő méltósága e kicsin egyházban, 600 lelket a hitben, a bérálás-szentség ereje által erősbe tett. Szivreható volt látni a sz. mise alatt, midőn fő-pásztorunk az Ur nyájához egy eltévedt juhocskát vezetett, ki hitünkre térve, esküjét ő méltósága kezébe meggyőződésénél fogva, önként letette, és az erősítő szentség feladását kérte. Ez meglévén, püspökünk öszve nézvéen egyházunk mindenét, iskolás-tanuló kis növendékinket nyájás kérdéstételekkel magához karolta, s a nt. plebános urat lakában meglátogatni kegyes vala. Kísérje ötet az Ur anyyala egész életében.

Köszönet a városi nemes tanácsnak is, melly noha más hitű, de segédkezeket nyújtott a szegény katolikusoknak mélt. püspökünk fogadásában, harangoztatván elejébe.

Végül a Kath. Néplap 25-dik számában hibásan közöltetett: „Nt. Ehn Bernárd plebános ur jó szántából egy oltár-képet festetett“. Nem festetett, hanem a jeles művész, a jó pap, ki az Ur egyházának ékességét, hiveinek boldogságát szíven hordozza, mind a két oldal-oltáron levő nagy képeket, egyikre a mondott sz. Józsefet; másikára élet nagyságban a keresztfán haldokló Krisztust festette. Ugyanazon két oltáron régi avultságban álló két Tabernaculumok helyett, az elsőre „Ecce homo“ másodikra „Mária“ képeket saját kezeivel kellemesen esetelt. A két utóbbit nagy arany rámába foglalva, e szegény egyháznak ajándékozta. Szinte a Sanctuarium rostélyzatát, két lobogóval, s selyemből készített mennyezettel együtt, a maga költségen készítette.

Horthy.

LXXVII.

Tass. (Pestmegye.) Tisztelt szerkesztő ur! Husvét előtti próbatételre nt. Williger István, kun-sz. miklósi plebános ur megjelenvén, bevégződött a próbatétel. Helybeli Kudar Mihályné asszonyság, kinek férje helvét vallásu, mindenkor megszokott jelenni a közvizsgálaton, s az iskolás-növendékeket érdem szerint néhány krajczárokkel megajándékozta. Ezen ösztön-

*) Hogy e czikket lapunkba befogadjuk, 2 p. forint esattoltatott hozzá. Minthogy a lapunk irányával megegyező cikkeket ingyen szoktuk befogadni: úgy hiszszük, hogy nem vétünk a t. beküldő szándoka ellen, ha e 2 p. forintot ezennel a szikszói égetteknek szánjuk. Szerk.

dijt midőn gyermekeim közt kiosztottam, a chinali szerencsétlen kised gyermekeknek sorsát tanítványimnak előadtam, kérdezvén, hogy azon krajczárokat oda adnák-e; mire igennel feleltek, s örömmel átaladták. A szülőket is felszólítván, azok is járultak e sz. czélhoz, s így bejött 3 frt 8 kr. p. p., melyet azonnal a kérelemmel küldők tisztelt szerkesztő urhoz, hogy ezen csekély összeget rendeltetése helyére küldeni sziveskedjék.

Klemann János, tanító.

Hazai tudósítások.

Pest, jul. 5-én. Folyó hó 4-én Budavár számos lakói vallásos érzetének nem kis épülésére szolgált, midőn a budavári sz. Zsigmond kápolnájában reggeli 9 órakor primás ő hercegsége által mondott kis mise után. ő es. kir. ap. Felsége az udvari imahelyről, hol a sz. misén jelen lenni méltóztatott, lejönni, s első apostoli királyunknak, sz. Istvánnak jobbát áhitattal megcsókolni látták. Örökdjék ő es. kir. ap. Felsége fölött megdicsőült elődjének szelleme s azon jobbja, melyet ajtatos érzelmek között esőkjával megtisztelt!

Székesfejérvár, jun. 26. Az ő időkben sok szép napot látott ugyan e város maga fölött felderülni, de szebbet és örvendetesebbet aligha látott e napnál, midőn az itt poraiban nyugvó szent és hatalmas királyok unokáját Ferencz-József esászár és apostoli király ő Felsége magas személyét kebelébe fogadá.

Irják le mások a felséges fejedelem fogadtatását: az öröm-kifakadásokat, a megyében lakó országnagyjainak fényes koszoruját, a hullámzó nép sokaságát, az érkező fejedelmet üdvözlő harangok örömhangjait, a zászlók lobogásait, az elhíntett koszorúk és virágok sokféle színezetét, a mesterségesen felállított diadalíveket, s az éj beköszöntével a valóban tündér kivilágítást; említsék mások a tisztelgéseket, a fejedelem leereszkedését, egyes folyamodók kérelmeinek még késő estve is kegyes kihallgatását, mi itt rövid vonásokban csak azt akarjuk említeni, a mit a százados történetek minden sora magasztalva emlit, a dicsőségesen uralkodó ausztriai háznak, szeretett fejedelmünkben is vallásos buzgalomát.

Ő es. s apostoli kir. Felsége jun. 26-án estvéli 1/2 8-kor, ősi szokáskint a városba lóháton jöven, a lakásul e leve választott püspöki palotába szállott, hol a tisztelgéseket és a folyamodók kérelmeit egész a nap késő hanyatlásáig elfogadá.

Másnap, azaz: 27-kén sz. László királynapján ő es. s kir. ap. Felsége pontban 7 órakor a székesegyházba gyalog megérkezvén, a főoltár baloldalán készített trónuson helyet foglalt és a szent misét meghallgatá. Hány buzgó fohász, hány érzékeny sohajtás emelkedett azon pillanatban a királyok királyához, midőn a föld egyik leghatalmasb fejedelmét az Óltári-Szentségben elrejtett Isten előtt alázatosan leborulni látá. Hányan ömledező szívvel, s öröm-könnyek között kérték Istent ekkor ő es. s ap. kir. felségének jólléteért, boldog uralkodásaért.

A sz. misét a mélt. püspök fényes egyházi szolgálat mellett mutatá be, végül a szentséggel áldást adván.

Mise után ő Felsége, eleve nyilvánított kívánsága szerint, megtekinté István, első sz. királyunk koponyáját,

mellyet már előbb mise közben meg is esőköla, megtekinté egyszersmind a dícső emlékü Mária-Theresia királyné által ugyan ezen székesegyház számára sajátkezűleg varrott, és ajándékozott egyházi ékes öltözeteket is. A m. püspök mind a szent koponyának és az ezt tartalmazó ezüst mellképnek, mind pedig az említett ékes egyházi öltözeteknek történetét, s viszontagságait előadván, azokat ő Felsége figyelemmel hallgatá, és a királyokról emlékezett, kik e városban koronáztattak és temetkezének. Mintha ama nagy királyok árnyékai e pillanatban körülöttünk lengettek volna, üdvözölvén ezred éves unokájukat, midőn emlékezett rólók.

A templomból kijöven ő Felsége az intézeteket és kórházakat tekinté meg, s tíz óra tájban, örvendező népeinek sokasága között, forró ohajtásoktól kísértetve, Szegszárd felé folytató útját. Teljesedjék azon ezrek buzgó ohajtása, mellyre a mélt. püspök a lelkipásztorok által a gondjuk alá bízott nyáját felszólítá, mikép szent mise alatt és után imádkozzanak, hogy Isten ő es. s ap. kir. Felségét útjában szerencsésen és boldogul vezérelje.

Esztergom, jul. 3. A magyar vezérek és királyok hajdani lakhelye, Esztergom tegnap nagy ünnepélynek volt tanuja, mert szerencsés vala kebelébe fogadni ő es. kir. ap. Felségét, ki Komáromból a gőzhajón ide utazott. Számtalan sokaság várá a Duna-partján a nagy vendéget, s milly nagy volt előbb a vágy, ép oly nagy volt az öröm, midőn ő Felsége a hajóból kiszállott. A nép folyvást tartó éljenzése között diszoszlopok között haladt a császári főlség a diadalkapun át, melly a vizivárosi kijárásnál emeltetett. A templomnál a fm. herczeg-prímás által üdvözöltetett magyar nyelven, mire ő szinte magyarul válaszolt. Azután a templomban élénkeltetett a hálaadó ének, melly után következett az áldás az imádató Oltári-szentséggel. Ez ajtatosság után ő Felsége a primási lakban foglalt helyet, s elfogadá a különféle testületek hódolatát. Nemsokára megérkeztek az esztergomvármegyebeli helységek képviselői, mindegyik község neve koszoruvál ékesített táblára vala írva, mellyet a község egyik tagja vitt. Ő Felsége ezeket mind kegyesen meg szemlélé. Ebéd alatt az érseki papnövelde növendékei énekeltek egy himnust, mellyet Seiler Károly káptalani karmester ur négyes hangokra alkalmazott, nt. Pelikán Ferdinánd papnöveldei tanár ur pedig mesterien betanított. Ő Felsége erre legmagosabb tetszését nyilvánította. Ebéd után pedig elment ő Felsége az új főtemplomba, s megnézegeté annak mind alsó, mind felső részzeit, azután pedig lement a királyi városba, hol a vármegyeházat s kasszárnyát látogatá meg; ez útjában szinte két diadalív alatt ment el, mellyeken, s mellyek mellett a merre csak ment a császár, minden ablakból lobogók csüggték ki a benső örömmek jeleül. A papnövelde is megtekinté ő Felsége, azután pedig estéli 8 óra tájban távozott közülünk. Az esztergomiak skörnyéknépe aradozott az örömtől, midőn mélyen tisztelt fejedelmét e helyen látá, hol hajdanta sz. István király született. Ő Felsége nyájas leereszkedése által mindenkinek szívét meghódítá, s azon kívánságot idézte ajkunkra, hogy főlséges császáruk- s apostoli királyunkat az Ur Isten sokáig éltesse. Ő Felsége

még az nap ő es. kir. főnsége Albert főherczeg s a főmélt. herczeg-prímás kíséretében Budára utazott.

Igazítás.

A Kath. Néplap 27-dik száma, utolsó lapján, első hasábon, 20-dik sorban 15 helyett 25 forintot kell olvasni.

Felszólítás

a jó és olesó könyvkiadó-társulat t. cz. bizományosaihoz.

Élminthogy a bélyegtvörvények értelmében az új naptárak bélyegeztetésénél, a tavali el nem adott naptárak megbélyegezett példányainak előmutatása által ugyanannyi példányért a bélyegfizetés elengedtetik, ne hogy a társulat ez által kész pénzből érezhető veszteséget szenvedjen, felszólítanak a t. cz. bizományos urak, miszerint a kezeknél levő, még el nem kelt példányokat f. é. július végeig okvetetlen visszazállíttatni, ugyszinte albizományosait is e végből a dolog tisztába hozatalára felszólítani sziveskedjenek. Pesten, június 8-án 1852.

Az ügynökségi hivatal által.

Kegyes adományok jegyzéke.

A pesti bölesöde javára: Nt. Molnár Bertalan tábori lelkész Trevisóban 1 frt p. p.

A chinai kisdédek megmentésére: Séta Anna Pesten 1 frt. Radány Franciska asszonyaság Baján 1 frt, a csatai hívek mesterükkel 1 frt, ifjabb Kelecsényi Ambrus 10 kr., Thassi kath. község 3 frt 8 kr., Koronics János, szabómester Peregen 2 frt, a Jézus sz. gyermek-ségéről nevezett szikszó egyesület 5 frt 33 kr., tissinai plebániából 5 frt, egy magát nevezni nem akaró plebános ur 10 frt, Kovács József, a pesti közélettanodában 8-ik osztálybeli tanuló 1 frt. Ugyanazon ezélra: Grájner István takácsmester 20 kr., Mittler Pál fazekas mester 10 kr., Tóth Mihály fazekas mester 20 krt. Mind p. pénzben.

A sz. rochusi ingyen-könyvtárra: Ntsizt. Májér István iskolai igazgató népneveléstan ezimü munkájának tót fordítmányából 20 példányt adni sziveskedett.

Közép-afrikai missionak: Tissinai plebániá 7 frt p. p.

A jeruzsalemi sz. sirra: Karakói plebániából 2 frt. Benedeki plebániából 1 frt 40 kr., Martyanézi plebániából 36 kr., Felső-Petrócezi plebániából 44 kr. p. p. Hasonlóul Grajner István takácsmester 20 krt, Mittler Pál fazekasmester 10 krt, Tóth Mihály fazekasmester 20 kr p. p.

Az amerikai missiókra: Tóth Mihály fazekasmester 20 krt, Mittler Pál fazekasmester 10 kr. p. p.

Szikszói tűzkárvallottaknak: Mittler Pál takácsmester 10 kr p. p.

Kiadja „a jó és olesó könyvkiadó társulat;“ szerkesztő Blümelhuber Ferencz.

Emich és Eisenfels könyvnyomdája, uri-utcza, 8. sz.